

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 99/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017 s podaljšanjem programa na obdobje 2018–2020

(COM(2016) 557 final – 2016/0265(COD))

(2017/C 075/10)

Poročevalec: **Petru Sorin DANDEA**

Zaprosilo	Evropski parlament, 15. 9. 2016 Svet Evropske unije, 26. 10. 2016
Pravna podlaga	člena 304 in 338 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	29. 11. 2016
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	14. 12. 2016
Plenarno zasedanje št.	521
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	221/1/4

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko socialni odbor (EESO) pozdravlja in podpira predlog Komisije za podaljšanje sedanjega evropskega statističnega programa na obdobje 2018–2020.

1.2 Po mnenju EESO se politična opcija, ki jo je izbrala Komisija, najbolje odziva na prošnje uporabnikov podatkov, prispevala pa bo tudi k razvoju statističnih izdelkov, uporabnih za oblikovalce politike, ki bi s tem pridobili boljše statistično podporo pri pripravi politik za evropski semester.

1.3 EESO meni, da je treba za merjenje napredka EU pri izpolnjevanju 17 ciljev in 169 podciljev strategije trajnostnega razvoja ZN izboljšati obstoječe izdelke in razviti nove, kar mora biti prednostna naloga evropskega statističnega sistema.

1.4 EESO ponavlja predhodno podani predlog⁽¹⁾ in Komisiji priporoča, naj izkoristi priložnost, ki jo ponuja ta uredba, ter uvede ukrepe za razvoj orodja za statistične raziskave na ravni EU in držav članic, ki bodo omogočila ovrednotenje ekonomske vrednosti prostovoljstva. Po mnenju EESO bi moral metodološki pristop temeljiti na priročniku o merjenju prostovoljnega dela, ki ga je pripravila Mednarodna organizacija dela.

1.5 EESO meni, da bi morale biti med novimi statističnimi izdelki za merjenje globalizacije, ki jih je predlagala Komisija, statistične raziskave, ki bi merile pozitivne ali negativne vplive na enotni trg, kot so učinek premestitev na trg dela v EU, pritisk nelojalne konkurence, ki temelji na poceni delovni sili, in nespoštovanje standardov Mednarodne organizacije dela (MOD) na področju delovnih razmerij, zlasti v evropskem industrijskem in storitvenem sektorju.

1.6 EESO podpira predlog Komisije, naj se začne raziskovalno delo za prihodnji družbeni pregled na ravni EU. Ta pregled naj vključuje tudi podatke o primernosti sistemov socialne varnosti in njihovi vzdržnosti v novih demografskih razmerah.

⁽¹⁾ Glej mnenje EESO o statističnih orodjih za merjenje prostovoljnih dejavnosti (UL C 170, 5.6.2014, str. 11).

1.7 Glede na povečanje migracijskih tokov EESO priporoča hitro opredelitev in odpravo pomanjkljivosti v statističnih raziskavah na področju migracij in azila. V sodelovanju z nacionalnimi statističnimi uradi je treba v celoti uresničiti program o vključevanju statističnih podatkov o migraciji.

1.8 EESO priporoča, naj države članice povečajo naložbe v razvoj evropskega statističnega sistema, da se bo ta lahko soočil z rastočo potrebo po statistikah, ki jih mora biti sposoben tudi hitro izdelati in razširiti.

1.9 EESO ponavlja predlog, podan v predhodnih mnenjih ⁽²⁾, da bi morali Eurostatu in državnim statističnim uradom zagotoviti najboljše človeške, materialne in računalniške vire, sicer jim ne bo uspelo uresničiti vse bolj zahtevnih nalog, povezanih s posredovanjem kakovostnih statističnih informacij v vse krajših rokih.

1.10 EESO priporoča, naj prizadevanja Komisije in evropskega statističnega sistema za izboljšanje kakovosti statistik in razvoj novih statističnih izdelkov ne povzročijo pretiranega povečanja upravne obremenitve ponudnikov podatkov, gospodinjstev ali podjetij.

1.11 EESO podpira predlog Komisije o rednem dialogu med uporabniki podatkov in evropskim statističnim sistemom, saj lahko socialni partnerji in organizacije civilne družbe ključno prispevajo k izboljšanju statističnih izdelkov, da se bodo ti učinkoviteje odzivali na prošnje po podatkih.

2. Predlog uredbe Evropske komisije

2.1 Predlog uredbe ⁽³⁾ Evropske komisije spreminja Uredbo (EU) št. 99/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017 s podaljšanjem programa na obdobje 2018–2020.

2.2 V skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 mora evropski statistični program določiti okvir za razvoj, pripravo in razširjanje evropske statistike za obdobje, ki ustreza večletnemu finančnemu okviru. Uredba (EU) št. 99/2013 zajema le obdobje od leta 2013 do 2017, medtem ko se večletni finančni okvir uporablja do leta 2020. Evropski statistični program je zato treba podaljšati do leta 2020.

2.3 Cilj predloga je podaljšati evropski statistični program na obdobje 2018–2020 in mu zagotoviti finančno podporo, da bo lahko:

- nudil visokokakovostne statistične informacije in zapolnil statistične vrzeli, ki jih je treba nujno obravnavati, s poudarkom na številnih prednostnih področjih, ki odražajo deset političnih prednostnih nalog Komisije,
- vzpostavil stalne zmogljivosti, potrebne za hitrejšo odzivanje na nastajajoče potrebe, in prilagodil statistično infrastrukturo, da bo mogoče izkoristiti potencial novih virov podatkov, ter
- okrepil partnerstvo v okviru evropskega statističnega sistema in širše, da se bo dodatno povečala njegova produktivnost in okrepila njegova vodilna vloga na področju uradne statistike v svetu.

2.4 Po izvedbi ocene učinka in posvetovanju z zainteresiranimi stranmi ⁽⁴⁾ je Komisija izmed petih pripravljenih političnih opcij izbrala najprimernejšo. Izbrana možnost 2c bi imela najbolj pozitiven učinek na aktualnost, saj bi se novi ukrepi osredotočili na to, da bi bili statistike o neenakosti, revščini in materialni prikrajšanosti ter energetski in okoljski podatki aktualnejši.

2.5 Proračun za podaljšanje programa (2018–2020) znaša 218,1 milijona EUR.

⁽²⁾ Glej mnenje EESO o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o statističnem programu Skupnosti 2008–2012 (UL C 175, 27.7.2007, str. 8).

⁽³⁾ COM(2016) 557 final.

⁽⁴⁾ Posvetovanje je bilo opravljeno med 23. julijem in 15. oktobrom 2015 prek spletne platforme „Vaš glas v Evropi“ ter oglaševano prek komunikacijskih kanalov Eurostata in nacionalnih statističnih uradov.

3. Splošne in posebne ugotovitve

3.1 Glede na to, da je treba obdobje trajanja evropskega statističnega programa uskladiti z večletnim finančnim okvirom, EESO pozdravlja in podpira predlog Komisije za podaljšanje tega programa na obdobje 2018–2020.

3.2 Politična opcija, ki jo je izbrala Komisija, bi morala statistične kazalnike tesneje uskladiti z desetimi političnimi prednostnimi nalogami Komisije, tako da bi izboljšala obstoječe statistične instrumente in razvila nove izdelke. EESO meni, da se ta možnost najbolje odziva na prošnje uporabnikov podatkov, prispevala pa bo tudi k razvoju statističnih izdelkov, uporabnih za oblikovalce politik, ki bi s tem pridobili boljšo statistično podporo pri pripravi politik v okviru evropskega semestra.

3.3 EESO podpira pobudo Komisije, da bi v nove statistične izdelke vključili raziskave, ki merijo napredek pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja ZN. Za merjenje napredka EU pri uresničevanju 17 ciljev in 169 podciljev strategije trajnostnega razvoja ZN je treba izboljšati obstoječe izdelke in razviti nove, kar mora biti prednostna naloga evropskega statističnega sistema.

3.4 BDP (bruto domači proizvod) se je kot statistični kazalnik za merjenje razvoja dolgo uporabljal na globalni ravni. Komisija je omejitve tega kazalnika, ko gre za pravilno vrednotenje socialnega ali okoljskega razvoja, priznala v sporočilu leta 2009 ⁽⁵⁾. EESO ponovno poudarja predloge, ki jih je podal v takratnih in poznejših mnenjih ⁽⁶⁾, saj meni, da so zelo pomembni za predlog uredbe Komisije.

3.5 EESO ponavlja predhodno podani predlog ⁽⁷⁾ in Komisiji priporoča, naj izkoristi priložnost, ki jo ponuja ta uredba, ter uvede ukrepe za razvoj orodja za statistične raziskave na ravni EU in držav članic, ki bodo omogočila ovrednotenje ekonomske vrednosti prostovoljstva. Metodološki pristop bi moral temeljiti na priročniku o merjenju prostovoljnega dela, ki ga je pripravila Mednarodna organizacija dela. Vsebuje namreč opis in opredelitev prostovoljstva, za katerega določa tri temeljne značilnosti: prostovoljno delo so dejavnosti produktivnega dela, ki so prostovoljne, niso plačane in niso v korist gospodinjstva prostovoljca.

3.6 V nacionalnih računih je treba v večji meri upoštevati socialne in okoljske kazalnike. EESO poziva Komisijo, naj v evropskem statističnem programu za obdobje 2018–2020 nadaljuje svoja prizadevanja na tem področju.

3.7 Kar zadeva nove statistične izdelke za merjenje globalizacije, EESO meni, da bi morale biti med njimi statistične raziskave, ki bi merile pozitivne ali negativne vplive na enotni trg, na primer učinek premestitev na evropski trg dela ali pritisk neloyalne konkurence, ki temelji na poceni delovni sili, in nespoštovanje standardov Mednarodne organizacije dela (MOD) na področju delovnih razmerij, zlasti v evropskem industrijskem in storitvenem sektorju.

3.8 EESO meni, da se zaupanje uporabnikov v statistične podatke lahko poveča, če bodo vlade držav članic izvajale priporočilo ⁽⁸⁾ Evropskega svetovalnega organa za upravljanje statističnih podatkov o pripravi zavez za zaupanje v statistiko.

3.9 EESO podpira predlog Komisije, naj se začne raziskovalno delo za prihodnji družbeni pregled na ravni EU. Ta naj vključuje tudi podatke o primernosti sistemov socialne varnosti in njihovi vzdržnosti v novih demografskih razmerah, saj je prebivalstvo Evrope vse starejše. Poleg tega bi bilo treba hitro opredeliti in odpraviti pomanjkljivosti v statističnih raziskavah na področju migracij in azila.

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – BDP in več: Merjenje napredka v svetu, ki se spreminja, COM(2009) 433 final.

⁽⁶⁾ Glej mnenji EESO o BDP in več – vključevanje civilne družbe v proces določanja dodatnih kazalnikov (UL C 181, 21.6.2012, str. 14), ter o BDP in več: Merjenje napredka v svetu, ki se spreminja (UL C 18, 19.1.2011, str. 64).

⁽⁷⁾ Glej opombo 1.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/34693/7723121/ESGAB+Annual+Report+2016>

3.10 EESO ponavlja predlog, podan v predhodnih mnenjih ⁽⁹⁾, da bi morali Eurostatu in državnim statističnim uradom zagotoviti najboljše človeške, materialne in računalniške vire, sicer jim ne bo uspelo uresničiti vse bolj zahtevnih nalog, povezanih s posredovanjem kakovostnih statističnih informacij v vse krajših rokih. EESO priporoča, naj države članice povečajo naložbe v razvoj evropskega statističnega sistema, da se bo ta lahko soočil z rastočo potrebo po statistikah, ki jih mora biti sposoben tudi hitro pripraviti in razširjati.

3.11 EESO poudarja, da prizadevanja Komisije in evropskega statističnega sistema za izboljšanje kakovosti statistik in razvoj novih statističnih izdelkov ne smejo občutno povečati upravne obremenitve ponudnikov podatkov, gospodinjstev ali podjetij.

3.12 EESO podpira predlog Komisije o rednem dialogu, ki bi moral potekati med uporabniki podatkov in evropskim statističnim sistemom. Organizacije civilne družbe lahko ključno prispevajo k izboljšanju statističnih izdelkov, da se bodo ti učinkoviteje odzivali na prošnje za podatke. Evropski svetovni organ za upravljanje statističnih podatkov je podobno predlagal v svojem letnem poročilu za leto 2016.

V Bruslju, 14. decembra 2016

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Georges DASSIS

⁽⁹⁾ Glej opombo 2.